

Raad voor de
rechtspraak

De minister van Economische Zaken
V.P.G. Karremans LL.M., Msc
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Afdeling strategie

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

www.rechtspraak.nl

datum 8 januari 2026
e-mail wetgeving.rvdr@rechtspraak.nl
cc De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
bijlage(n) -
onderwerp Advies wetsvoorstel weerbaarheid defensie en veiligheid
gerelateerde industrie

Geachte heer Karremans,

Bij brief van 3 november 2025, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake het concept wetsvoorstel weerbaarheid defensie en veiligheid gerelateerde industrie (het 'Wetsvoorstel').

HET WETSVOORSTEL

Algemeen

De strekking van het Wetsvoorstel is de weerbaarheid, de continuïteit en capaciteiten van hoofdzakelijk ondernemingen uit Nederlandse Defensie Technologische en veiligheid gerelateerde Industriële Basis (NLDTIB) te ondersteunen en te versterken. Het Wetsvoorstel is opgebouwd uit drie onderdelen:

- Een marktreguleringsdeel, waarin wordt geregeld dat met toepassing van Wetsvoorstel geïdentificeerde ondernemingen die van doorslaggevende betekenis zijn voor de operationele relevantie en inzetbaarheid van de krijgsmacht kunnen worden belast met:
 - een dienst van algemeen economisch belang (hierna: daeb), en/of
 - een aanwijzing tot voorraadvorming voor bepaalde goederen of producten.

Het Wetsvoorstel voorziet in de mogelijkheid tot ambtshalve aanwijzing van een bewindvoerder indien de financiële stabiliteit of continuïteit van een aangewezen onderneming in het gedrang komt;

- Een sectorale defensie-veiligheidstoets waarmee beoogd wordt te voorkomen dat bepaalde voor het defensieapparaat essentiële ondernemingen in verkeerde handen vallen of dat daar ongewenste invloed op wordt uitgeoefend;
- De mogelijkheid voor in het Nederlandse handelsregister ingeschreven ondernemingen en rechtspersonen om een geschiktheidsverklaring van overheidswege te kunnen aanvragen, als zo'n verklaring nodig is om in aanmerking te komen voor internationale defensie- en/of veiligheidsgerelateerde werkzaamheden.

Rechtsbescherming

In artikel 4.1 van het Wetsvoorstel is bepaald dat beroepen in eerste aanleg tegen besluiten die zijn

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 januari 2026
pagina 2 van 3

genomen op grond van dit Wetsvoorstel worden geconcentreerd bij de rechtbank Rotterdam en in hoger beroep worden behandeld door het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBb).

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

ADVIES

2.1 Rechtsbescherming

Voor de beoordeling van de keuze om bestuursrechtelijke beroepszaken bij de rechtbank Rotterdam te concentreren, zoekt de Raad aansluiting bij zijn Toetsingskader wettelijke concentratie.² Hieruit volgt dat concentratie in dit geval mogelijk is als er specifieke deskundigheid is vereist voor de behandeling van de beroepszaken en het gaat om een beperkt aantal zaken per jaar.

Wat betreft de eis van specifieke deskundigheid voor de behandeling van beroepen tegen besluiten die zijn genomen op grond van dit Wetsvoorstel, is de Raad van mening dat hieraan is voldaan. In de aanbiedingsbrief bij het Wetsvoorstel is opgemerkt dat de motivering voor de voorgestelde belegging van rechtsmacht in belangrijke mate is terug te voeren op het economisch bestuurlijk karakter van het Wetsvoorstel, met uitsluitende oriëntatie op ondernemingen. In de toelichting bij artikel 4.1 van het Wetsvoorstel is verder aangegeven dat deze concentratie van rechtsbescherming in lijn is met de Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames (Wet vifo) en de Telecommunicatiewet (Wet ongewenste zeggenschap telecommunicatie). Gezien de expertise van de rechtbank Rotterdam met deze regelgeving, is concentratie bij deze rechtbank volgens de Raad in dit geval op zijn plaats. Verder volgt uit de aanbiedingsbrief bij het Wetsvoorstel dat het aantal beroepszaken dat uit dit Wetsvoorstel zal voortvloeien, naar verwachting beperkt zal zijn.

WERKLAST

De Raad verwacht een niet-substantiële stijging van de werklast van de Rechtspraak. Dit wordt veroorzaakt door nieuwe bevoegdheden die opgenomen zijn in het Wetsvoorstel. Zo verwacht de Raad mogelijke beroepen in relatie tot de daeb- aanwijzingsbesluiten, de aanwijzingsbesluiten tot voorraadvorming, de aanwijzingen van bewindvoerders, de defensie-veiligheidstoets, de geschiktheidsverklaringen en de bestuurlijke boete. De Raad verwacht dat deze beroepen inhoudelijk complexer zullen zijn dan een gemiddelde zaak.

Dit zal leiden tot een aantal extra zaken voor de Rechtspraak. Dit aantal zal naar verwachting niet substantieel zijn. Verder leidt het tot meer behandeltijd per zaak. De verwachte extra werklast in eerste

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechteren zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

² <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/toetsingskader-wettelijke-concentratie.pdf>

datum 8 januari 2026
pagina 3 van 3

aanleg voor de rechtbank Rotterdam ligt onder de daartoe afgesproken drempelwaarde. De verwachte extra werklast in hoger beroep is voor het CBb voorzien op structureel 70.000 euro per jaar.

CONCLUSIE

De Raad voor de rechtspraak heeft geen zwaarwegende bezwaren tegen het Wetsvoorstel.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

Henk Naves
Voorzitter Raad voor de rechtspraak